

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2021.

Az óravázlatot készítő pedagógus:	Horváthné Roskovenszki Enikő
Az óravázlat címe, témája:	Az "ezerarcú" erdő Az erdő bemutatása évszakonként. Beszélgetés az erdőről. Az erdő szintjei, milyen élőlények élnek a különböző szinteken. Ismerkedés a fákkal, az erdőben található tárgyakkal. Az erdő hangjai, neszvers írása. Mire használhatók az erdőben található növények? Az erdő, mint kultúra és pihenő terület.
Ajánlott korosztály:	felső tagozat
Időigény:	3 óra

AZ „EZERARCÚ” ERDŐ

A pedagógus előzetes feladatai Az órák előkészítést igényelnek a pedagógustól. Szükség lesz fénymásolásra, sokszorosításra, a csoportalakításhoz képek darabolására. A vetítéshez: projektorra, számítógépre és hangszóróra, és a mellékelt bemutatóra. A hanganyagot érdemes előre rögzíteni.

A következő eszközöket, anyagokat kell előkészíteni a csoportok asztalaira: 80 db rajzlap (asztalonként 16 db), 10 db ragasztó (asztalonként 2 db), asztalonként 1 db csomagolópapír, asztalonként 5 db filctoll, asztalonként 1 db zárható zsák, bennük: madártoll, fakéreg, mohapárna, faág, kavics, fűcsomó, pici műanyag tasakokban talajminta, 10 db mágnes, minden tanulónak legyen íróeszköze, minden tanulónál legyen egy-egy zsírkréta-készlet, minden tanulónak legyen színes ceruza készlete, minden csoportnak legyen egy-egy kihegyezett botja (ezt csak a feladatmegoldás előtt kell a csoportoknak kiosztani), minden csoportnak legyen papír mérőszalagja.

Tevékenység, időbeosztás	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
1. ELŐKÉSZÍTÉS, RÁHANGOLÁS 15 PERC			
A téma előkészítése, bevezetése Hangolódjunk az erdőre képekkel, leírásokkal és egy kis komolyzenével! Vetítsük ki a mellékelt, minden évszakhoz 2-2 diát tartalmazó bemutató képeit. Majd a vetítés során az adott évszakhoz kapcsoljuk hozzá a megfelelő zenerészletet és jellemzőket! Közös megbeszélés a látottakról, hallottakról.	Zenehallgatás, szöveghallgatás, megfigyelés	Frontális osztálymunka, megbeszélés, tanári magyarázat, vetítés	Számítógép, projektor, hangszóró Évszakok az erdőben ppt és az 1. számú melléklet <i>Vivaldi Négy évszak</i> című művéből részletek meghallgatása: https://www.youtube.com/watch?v=u4Kg_nNom-4
Csoportalakítás képekkel Az ötféle fafaj (tölgy, bükk, fenyő, hárs, gesztenye) képeiből egy-egy példányt kirakunk öt asztalra; egyet-egyét pedig feldarabolunk a résztvevők számának megfelelően úgy, hogy 5 csoportot tudjuk létrehozni. A gyerekek húznak egy puzzle darabot, majd megkeresik azt az asztalt, ahol az ő fájuk képe található. Ha minden darabja megvan a képnek,	Keresés, képek összerakása	Egyéni munka, csoportalakítás, csoportmunka	2. számú melléklet: 5 féle fafajról kép: tölgy, bükk, fenyő, hárs, gesztenye 5 db rajzlap, 5 db ragasztó

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2021.

Tevékenység, időbeosztás	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
akkor megalakulnak a csoportok, tagjai a darabokat összeillesztve fölragasztják egy fehér lapra a fa képét. <i>Javaslat: A csoportok munkáiból (rajzok, írások, számolások) készítsünk egy-egy olyan posztert, amelyet ki lehet tenni a faliújságra!</i>			
2. A TÉMA FELDOLGOZÁSA – 30 PERC			
Csoportfeladat - Mikor mondjuk egy helyre, hogy erdő? - Kinek mi jut eszébe az erdő szóról? - Mesékben, filmekben milyen az erdő? Írjatok példának mesecímeket, filmcímeket! - Milyen erdőben jártatok már? - Milyen évszakban, milyen volt az erdő? A csoportok írják le, majd ismertessék a gondolataikat! Végül közös beszélgetésen összegezzük az erdő jellemzőit.	Együttműködés, emlékezet fejlesztése, szövegalkotás	Csoportmunka, beszélgetés, frontális munka	Csomagolópapír, filctollak
Észlelés bekötött szemmel ● Minden csoport kap egy beköthető, kisebb zsákot, amelyben különféle tárgyak vannak. ● A csoportok tagjai felváltva belenyúlhatnak a zsákba, megfognak egy-egy tárgyat, és megmondják, hogy mi az, majd ellenőrzik, hogy jól mondott-e a soron lévő csapattag. ● A feladat során a csapatok tagjai jegyzetelnek, felírják, hogy hány jó megoldás született. ● A játék végén közösen megbeszéljük az eredményeket és a feladatot.	Érzékszervi fejlesztés, együttműködés	Csoportmunka, megbeszélés	5 db beköthető zsákocskó, amely tartalmazza a következőket: toll, fakéreg, kisebb mohapárna, ág vagy vessző, kavics, kisebb műanyag tasakban talajminta (zárható műanyag tasakban), fűcsomó
Az erdő szintjeinek megismerése I. Minden csoport megkapja a 3. számú melléklet másolatát. Csoportfeladatok: ● Jelöljétek be, hogy milyen szintjei vannak az erdőnek? (lombkoronaszint, cserjeszint, gyepszint, talajszint) ● Írjátok be, hogy hol, milyen élőlények élnek? ● Hol él a legtöbb élőlény? II. A csoportok megkapják a 4. számú mellékletben található állatképeket. Csoportfeladat:	Gondolkodás, együttműködés fejlesztése, alkalmazkodás a társakhoz	Csoportmunka, egyéni munka, frontális munka, megbeszélés	5 db 3. számú melléklet: rajz az erdőről íróeszközök 4. számú melléklet: Képek erdei állatokról

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2021.

Tevékenység, időbeosztás	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
- Készítsetek egy erdei táplálékláncot a kapott képeken található élőlényeket használva! Egy csoport mutassa be a táblánál is az általuk elkészített táplálékláncot! Csoportfeladatok megbeszélése, értékelése.			mágnes
Illatok, színek, formák az erdőben A csoportok egy-egy, 4 részre osztott rajzlapot kapnak. A feladatuk, hogy válaszoljanak a rajzlap 4 részében található kérdésekre: 1.Mit szagoltál már meg az erdőben? 2.Minek volt kellemes illata az erdőben? 3.Minek volt kellemetlen szaga az erdőben? 4.Milyen színeket fedeztél fel az erdőben? Csoportfeladatok megbeszélése, értékelése. Közös megbeszélés: Milyen formákhoz lehet az adott dolgokat hasonlítani?	Együttműködés, emlékezet, kreativitás fejlesztése	Csoportmunka, frontális munka, beszélgetés	5 db rajzlap, mindegyik 4-4 részre osztva a 4 kérdéshez, íróeszközök, a tasakban lévő tárgyak
3. TEREPI FOGLALKOZÁS 45 PERC Menjünk ki a szabadba (iskolaudvarra, közeli parkba/erdőbe) és végezzük el a következő feladatokat!			
1. Kéregminta készítése A csoport válasszon egy közelben lévő fát, majd minden tagja készítsen róla egy-egy kéregmintát!	Együttműködés a társakkal	Egyéni munka, csoportmunka	Rajzlapok, zsírkréta
2. Riport egy fával Minden csoport készítsen egy riportot azzal a fával, amelyikről tagjai a kéregmintát készítették! A riportot készíthetik okos eszközzel is. Majd a riport mellé készüljön illusztráció is. Minden csapattag készítsen rajzot is az adott fáról!	Együttműködés a társakkal, kreativitás, ügyesség fejlesztése, komplex gondolkodás	Csoportmunka, egyéni munka	5 db 5. számú melléklet: Riport egy fával - Kérdések – íróeszközök, rajzlapok, zsírkréta, színes ceruza, rajztábla, saját okos eszköz az interjú felvételéhez
3. Egy fa magasságának meghatározása A csoportok határozzák meg a választott fa magasságát a következőképp: „Menj el a fától 27 lépésre, és szúrj le a földre egy kihegyezett botot! Társad maradjon a bot mellett! Tegyd meg további 3 lépést hátrafelé, hasalj le a földre! Ahol a talajról nézve a boton látod a fa csúcsát, azt a társad jelölje meg! A boton megjelölt magasságot szorozd meg 10-zel, és megkapod a fa körülbelüli magasságát!”	Együttműködés a társakkal, kreativitás, mérés és becslés	Csoportmunka, megbeszélés	Kihegyezett botok – 5 db, mérőszalag, papír, ceruza
4. Egy fa becsült életkorának meghatározása A csoportok határozzák meg a választott fa éveinek számát a következőképp:	Együttműködés a társakkal, problémamegold	Csoportmunka, megbeszélés	5 db mérőszalag, papír, ceruza

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2021.

Tevékenység, időbeosztás	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
„Mérd meg a fa törzsének kerületét (cm-ben) a törzs legvastagabb részén! A kapott számot oszd el 2,5-del, így megkapod a fa becsült életkorát!” A kapott érték azonban csak megközelítő pontosságú, mert a fa növekedése fafajonként egyedenként és a fa életkorától függően is változik.	ás, vizsgálat		
5. Lezáró játék: Esőcsepp-játék	Játék, mozgás, figyelem fejlesztése	Frontális munka	6. számú melléklet: A játék leírása
4. A TÉMA LEZÁRÁSA 45 PERC Menjünk vissza a tanterembe!			
Ráhangelő Hallgassuk meg az erdő, a sárgarigó, a kakukk és esőcseppek hangjait! Hangfelvétel a debreceni Nagyerdőben: https://www.youtube.com/watch?v=t1Oo4UKVu9Q	Figyelem fejlesztése	Frontális	Számítógép, hangszóró
Versírás Motiváció: nesz-vers felolvasása Csoportfeladat: Az erdő hangjaira gondolva írjatok ti is neszverset! Csoportversek meghallgatása, értékelése.	Együttműködés, kreativitás	Csoportmunka, megbeszélés	7. számú melléklet: Nesz-vers íróeszközök, papír
Filmek az erdőről Mi fán terem az erdő? Megújuló termékek https://www.youtube.com/watch?v=xIWg0BHluq8&list=PLKz0OZxcgSqDxVQeAmxXs6WLdaUP_nAC8&index=5 Mi fán terem az erdő? Kultúra és kikapcsolódás https://www.youtube.com/watch?v=L0JflntkhLw&list=PLKz0OZxcgSqDxVQeAmxXs6WLdaUP_nAC8&index=6 Beszélgetés a filmekről: - Milyen növényekről volt szó? - Mire lehet ezeket használni? - Mennyit szabad begyűjteni belőlük? - Mit ad az erdő az embereknek?	Meglévő és megszerzett tudás alkalmazása, beszélgetés	Frontális munka	Számítógép, projektor, hangszóró, fehér felület, amire vetíteni lehet

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2021.

Tevékenység, időbeosztás	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
Meditáció Tanári bevezető: „ <i>Helyezkedj el kényelmesen! Ha szeretnél, ráborulhatsz a padra is, becsukhatod a szemed. Hallgasd meg az általam elmondott szöveget!</i> ”	figyelem fejlesztése	Egyéni munka	8. számú melléklet: Meditációs szöveg
Az óra értékelése Megkérjük a gyerekeket, hogy egy rajzlapra rajzolják le a tenyerüket, majd írják a hüvelykujjukhoz azt a szót, hogy : „király”, a mutatóujjukhoz: elgondolkodtató, a középsőhöz: nem tetszett, a gyűrűsujjhoz: érzelmileg hatott, a kisujjhoz pedig azt, hogy: kicsi, de fontos. Aztán az ujjakhoz odaírt kifejezésekhez mindenki kapcsoljon valami személyeset, ami őt jellemezte a mai órákon. Rajzlapok összeszedése, a foglalkozás zárása. Kiállítás az elkészült csoport poszterekből.	Emlékezet fejlesztése, kreativitás	Egyéni munka	Rajzlap, íróeszköz

FORRÁSOK

Esőcsepp-játék

Forrás: Franz Lohri és Astrid Schwyter: *Találkozzunk az erdőben! Erdőpedagógia Kézikönyv gyakorlati útmutatásokkal, erdei vezetési ötletekkel és példákkal, Öko-Fórum Alapítvány Budapest, 2002.*

Nesz-vers

<https://adoc.pub/lehoczky-janos-zsongarkodas-avagy-tanitasi-projektek-a-krnye.html>

letöltés: 2021. 01. 13.

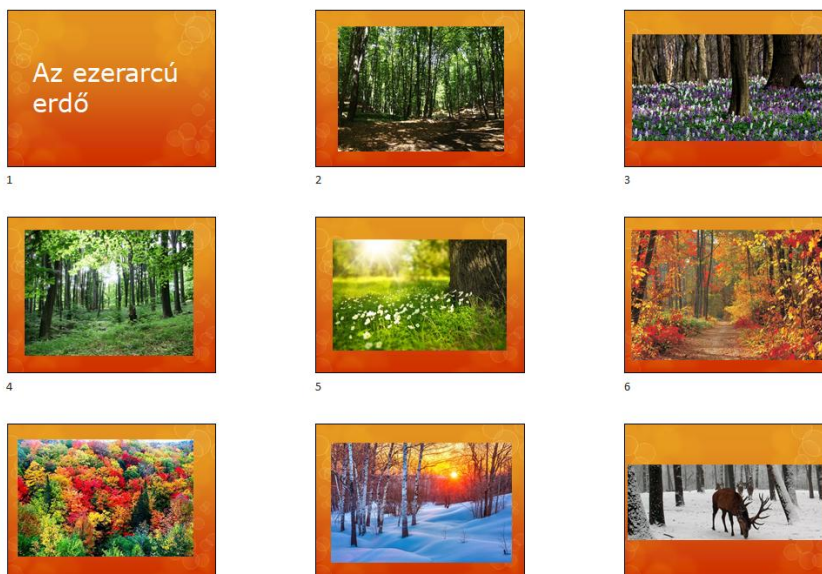
Meditációs szöveg

Forrás: Franz Lohri és Astrid Schwyter: *Találkozzunk az erdőben! Erdőpedagógia Kézikönyv gyakorlati útmutatásokkal, erdei vezetési ötletekkel és példákkal, Öko-Fórum Alapítvány Budapest, 2002.*

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2021.

KÉPEK FORRÁSAI

PowerPoint bemutató képeinek forrásjegyzéke



1. kép letöltése: (2021.01. 12.)
https://www.google.com/search?q=tavaszi+erd%C5%91+k%C3%A9pek&rlz=1C1QJDB_enHU632HU636&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjXt5CT_JbuAhUDiIsKHULEARQQ_AUoAXoE
2. kép letöltése: (2021.01. 12.)
https://www.google.com/search?q=tavaszi+erd%C5%91+k%C3%A9pek&rlz=1C1QJDB_enHU632HU636&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjXt5CT_JbuAhUDiIsKHULEARQQ_AUoAXoE
3. kép letöltése: (2021.01. 12.)
https://www.google.com/search?q=ny%C3%A1ri+erd%C5%91+k%C3%A9pek&tbm=isch&ved=2ahUKEwjMpNSU_JbuAhXC0aQKHQ_6DhgQ2-cCegQIABAA&oq=ny%C3%A1ri+erd%C5%91+k%C3%A9pek&gs_lcp=CgNpbWcQAzI
4. kép letöltése: (2021.01. 12.)
https://www.google.com/search?q=ny%C3%A1ri+erd%C5%91+k%C3%A9pek&tbm=isch&ved=2ahUKEwjMpNSU_JbuAhXC0aQKHQ_6DhgQ2-cCegQIABAA&oq=ny%C3%A1ri+erd%C5%91+k%C3%A9pek&gs_lcp=CgNpbWcQAzI

kép letöltése: (2021.01. 12.)

https://www.google.com/search?q=%C5%91szi+erd%C5%91+k%C3%A9pek&tbm=isch&ved=2ahUKEwjQ3bT5_JbuAhWH-qQKHf_7CdQQ2-cCegQIABAA&oq=%C5%91szi+erd%C5%91+k%C3%A9pek&gs_lcp=CgNpbWcQAzICC

5. kép letöltése: (2021.01. 12.)
https://www.google.com/search?q=%C5%91szi+erd%C5%91+k%C3%A9pek&tbm=isch&ved=2ahUKEwjQ3bT5_JbuAhWH-qQKHf_7CdQQ2-cCegQIABAA&oq=%C5%91szi+erd%C5%91+k%C3%A9pek&gs_lcp=CgNpbWcQAzICC
6. kép letöltése: (2021.01. 12.)
https://www.google.com/search?q=t%C3%A9li+erd%C5%91+k%C3%A9pek&tbm=isch&ved=2ahUKEwje1KaVgJfuAhUTq3EKHWfKAogQ2-cCegQIABAA&oq=t%C3%A9li+erd%C5%91+k%C3%A9pek&gs_lcp=CgNpbWcQAzICCAA
7. kép letöltése: (2021.01. 12.)
https://www.google.com/search?q=t%C3%A9li+erd%C5%91+k%C3%A9pek&tbm=isch&ved=2ahUKEwje1KaVgJfuAhUTq3EKHWfKAogQ2-cCegQIABAA&oq=t%C3%A9li+erd%C5%91+k%C3%A9pek&gs_lcp=CgNpbWcQAzICCAA

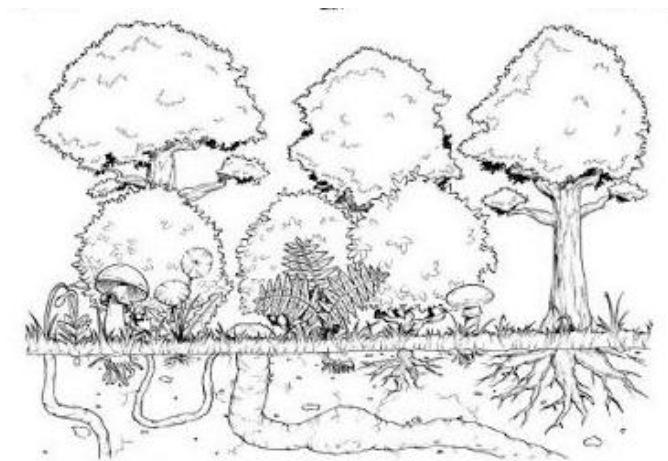
FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2021.

Képek forrása a csoportalakításhoz forrásjegyzéke:

- tölgyfa: 2021. 01. 13.
https://hu.wikipedia.org/wiki/T%C3%B6lg%C3%A9#/media/F%C3%A1jl:Quercus_robur_AB.jpg
- bükkfa: 2021. 01. 13.
[https://hu.wikipedia.org/wiki/B%C3%Bckk_\(n%C3%B6v%C3%A9nytud%C3%A1ny\)#/media/F%C3%A1jl:Buchenwald_1.jpg](https://hu.wikipedia.org/wiki/B%C3%Bckk_(n%C3%B6v%C3%A9nytud%C3%A1ny)#/media/F%C3%A1jl:Buchenwald_1.jpg)
- fenyőfa: 2021. 01. 13.
https://hu.wikipedia.org/wiki/Fenyőfa#/media/F%C3%A1jl:Smrce_na_Kopaoniku.jpg
- hársfa: 2021. 01. 13.
[https://hu.wikipedia.org/wiki/H%C3%A1rs_\(n%C3%B6v%C3%A9nytud%C3%A1ny\)#/media/F%C3%A1jl:Sommerlinde_\(Tilia_platyphyllos\).jpg](https://hu.wikipedia.org/wiki/H%C3%A1rs_(n%C3%B6v%C3%A9nytud%C3%A1ny)#/media/F%C3%A1jl:Sommerlinde_(Tilia_platyphyllos).jpg)
- szelíd gesztenyefa: 2021. 01. 13.
[https://hu.wikipedia.org/wiki/Szel%C3%A9dgesztenye#/media/F%C3%A1jl:Edelkastanie_\(Castanea_sativa\)_1.jpg](https://hu.wikipedia.org/wiki/Szel%C3%A9dgesztenye#/media/F%C3%A1jl:Edelkastanie_(Castanea_sativa)_1.jpg)



Az erdő szintjei



Forrás:

https://www.google.com/search?q=az%20erd%C5%91%20szintjei&tbm=isch&hl=hu&rlz=1C1GCEU_huHU835HU836&sa=X&ved=OCCEQtI8BKAFqFwoTCOCw0KTUme4CFQAAAAAdAAAAABAI&biw=1519&bih=754#imgsrc=el2E4

letöltés: 2021. 01. 13.

